

lásszabadság törvényét és éppen a megbocsátó szeretet nevében fogádtuk el a másságot is. Ez egy olyan kort megelőző vívmány volt, amire nincsen sok példa a történelemben. Őseink tehát szeretetből akkor jelesre vizsgáztak, utána pedig a nehézségekben is kitartva, erős hitükkel kiállták a többi próbát is, mert reménykedtek a jövőben. És íme, igazuk volt, mert szeretetüknek, reményüknek és hitüknek gyümölcseként mi ma itt állhatunk és ünnepelhetünk. Áldassék ezért a gondviselő Isten szent neve. Most, amikor visszatekintünk és egyben előrenézünk, útmutatásként hadd csendüljön fel az ősök hozzánk intézett szava, mert szüleinktől, papjainktól, tanítóinktól azt tanultuk, azt tanították: Legyetek sókká, szövétnekekké, lángoló fényes csillagokká, az előrelépés gyermekeivé. Istent meglátó tisztaszívűekké, a világosság fiaivá, hogy megmaradhasson a hit, remény, a szeretet, e három és ezek között is a legnagyobb a szeretet. Ámen.

KERESZTES SÁNDOR

ÚRVACSORAI BESZÉD^{*}

Mt 21, 12-13

Az úrvacsorával Isten legjobb fiára, a mi igaz tanítómesterünkre, a Názáreti Jézusra emlékezünk... Emlékezünk arra az emberre, akinek egész élete és tanítása egy gyönyörű bizonyágtevés a szeretet, a türelem, a megbocsátás és más erkölcsi értékek szükségességéről.

-Amikor elébe vitték a hűnös asszonyt, hogy a régi törvény és szokás nevében halálra kövezzék, Jézus ezeket mondta: az vesse rá az első követ, aki sohasem vétkezett!

-Amikor Péter megkérdezte: Uram, hányszor lehet megbocsátani az ellenem vétőknek, még hétszer is? - Jézus így válaszolt: még 77-szer is!

-Amikor a világi és erkölcsi törvények szövevényében eligazdoni nem tudók megkérdezték: Uram, melyek a legfőbb parancsolatok, amelyeket ha betartunk, Istennek is tetsző emberekké válunk? - Jézus a szeretet elsődlegességét hangsúlyozta, mondván: szeresd az Urat, a te Istenedet, és szeresd felebarátodat, mint önmagadat.

Jézus egész élete és tanítása tehát egy gyönyörű bizonyágtevés a szeretet, a türelem, a megbocsátás és más erkölcsi értékek szükségességéről... És mégis, ez a csodálatos szelídlelkű ember is egy alkalommal elveszítette türelmét és az erőszakhoz folyamodott...

Tudni kell azt, hogy az ókori zsidó nép csak a jeruzsálemi templomot tekintette igazán az Úr házának. Vidéken is léteztek úgynevezett kultikus célokot szolgáló épületek, ahol imádkoztak s az élet ügyes-bajos dolgaiban vigaszt, reményt, eligazítást kaptak, de ezek a kultikus helyek mellérendelt

* Elhangzott 1996. december 14-én a székelyudvarhelyi zsinaton

szereppel bírtak a jeruzsálemi főtemplommal szemben... A jeruzsálemi templom, amelynek alapjait Salamon király rakatta le, amelyet dicső királyok tovább bővítettek, amelyben őrizték az Istennel kötött szövetség könyvét és ládáját, a jeruzsálemi templom volt a szentélyek szentélye, ahová időnként elzarándokolni a távolban élő zsidók is kötelességüknek tartották.

Jézus is járt már ebben a templomban. Tizenkét éves korában itt erősödött meg benne az Isten és emberszolgálatra való elhatározás és természetesen tartotta, hogy virágvasárnapi bevonulásakor első útja ebbe a templomba vezessen. Amikor - azonban - belépett a templomegyüttes kapuján, az Istennel való találkozásra készülődő lelke elszörnyülködött az illetlen látványtól. Templomi csend és békesség helyett piacoló lárma, por, szemét, adás-vevés, kalmár-lelkek minden méteren. A Mester döbbenten állt..., s bár egész életében a szeretetet, a türelmet, a szelídséget hirdette és gyakorolta, ez alkalommal mégis, az ő vére is felforrott. Korbácsot sodort hát egy darabka kötéltől s a nemes haragtól eltelve ütlegetni kezdte a kufárokat..., a kosarakat az asztalokat felborogatta, miközben ezt kiáltotta: kifelé innen mindnyájan, mert az én Atyám háza az imádság háza, ti pedig megcsúfoltátok, latrok barlangjává züllesztettétek!

Testvéreim! Csaknem kétezer éves ez a történet s mégis úgy érzem, mintha napjainkból lenne.

Ferenc Imre írja a Hargita Népében: „Inkább szomorú, mint nevetséges látvány: egy kőborkutya szalad át előttem a sétányon; valaki a farkára üres konzerves dobozokat kötött. Riadt tekintetében megalázottság... Civilizált helyeken a kőborkutyákról is civilizáltabb módon tudnak gondoskodni: nem kötnek utána farkazót, nem ízléstelenkednek. Sintérnek sem vagytok jók, mondja az állat tekintete, s riadtan szalad tovább a zörgő dobozokkal. Lehet, egy sintért kellene kiképezni és alkalmazni a megyeszékhelyre, lehet, menhelyet kellene létesíteni a gazdátlan állatoknak stb... Egy viszont biztos: pusztítsd el, ha jobb megoldást nem találsz, de ne üzz csúfot Isten teremtményéből!”

Sajnos, ez a csúfotőzés nem egy rendhagyó eset.

-Olvasom, hogy életveszélyes állapotba került egy székely falucska elemi iskolája. A riporter megkérdezte: a falu nem tudna valamit csinálni? Kibérelni egy üres házat, vagy közmunkával szétdobni az iskola épületét s a felhasználható anyagból - legalább ideiglenesen - összerakni két szobát annak a 7-8 gyereknek? Különböző vélemények hangzottak el, de az elképesztő netovábbot mégis ez jelentette: jó lenne valami külföldi segítség. Talán az angolok, akik megigérték a vízhalózat kiépítését, ezt is felvállalják... Noshát, ez nem is közömbösség, hanem csúfság! Megcsúfolása élni akarásunknak, megcsúfolása gyermekszeretetünknek, az anyanyelvi oktatással szembeni felelősségünknek, megcsúfolása önmagunk méltóságának: várni, sőt erőltetni a koldusalamizsnát, várni, hogy mások, idegenek méltóztassanak valamit is tenni jövődönk hordozói: gyermekeink, unokáink érdekében.

Jézus korában csúfot üztek a jeruzsálemi templomból..., s ma, a büszkén hangoztatott atomkorban, a XX. század végén az erkölcs, a civilizáció milyen fokán állunk?

-Mondjam-e, hogy a parlament az ország első háza, az alkotmány, a jog, a törvény, a demokrácia szentélye, s tisztelet a kivételeknek, be sokszor a kalmárlelkek gyülekezőhelye, akik csúfot űznek kenyérünkéből, lelkünkéből, múltunkból, egyéni vagy kollektív jussunkból?

-Mondjam-e, hogy az Ázsiából származó, magyar virágnak is nevezett tulipánnal jelképezett politikai életünkben is - mélységes tisztelet a kivételeknek - ott vannak ezek a kufárok, akik „hargitai adventünket” is készek megcsúfolni, csakhogy magrólkelt politikusokként, üzletemberekként érvényesüljenek!

-Mondjam-e, hogy egyházi berkekben is megsokasodtak a „meszelt sírok” s ájtatos álarccok mögül Mefisztók kukucsálnak ki?

Ferenc Imre idézett írását így fejezi be: szalad a kőborkutya a századvég üres dobozaival s viszi a városlakó üzenetét..., s kibővítve így folytathatom: megcsúfolt kutyák, megcsúfolt épületek, megcsúfolt emberek, munkák, eszmék, törvények, hagyományok: üres szeretetről, üres igazságról, üres kegyességről, üres lelkekről beszélnek, olyan világról, amelyet mindenre használnak - mint egykor a jeruzsálemi templomot -, csak éppen arra nem, amire rendeltetett: emberhez méltó, igaz életre.

Oh, hogy kell ma is rendteremtés, a nagytakarítás..., s milyen jó, hogy ez az igény érvényesül a legfőbb állami méltóság, az ország elnökének megválasztásakor is, akitől olyan társadalmi valóságot várunk, amelyben sem az Isten, sem az ember, sem a természet, sem a szellem, sem az alkotmány méltósága nem csúfoltatik meg többé. Ezt az igényt tápláljuk anyaszentegyházunk újabb vezetőségével szemben is: méltóságát a leírt vagy ki-mondott szónak, méltóságát a keresztény szellemben, a jézusi örökségnek..., a szeretetnek, a mosolynak, a hitnek, a tudománynak..., méltóságát az Isten nevében vállalt közszolgálatnak, a hivatásnak. Ebben az igényben - azonban - a kölcsönösségnek is ott kell lennie. Jézus ezt így mondta (Mt 7, 12): „Amit akartok azért, hogy az emberek tiveletek cselekedjenek, mindazt ti is úgy cselekedjétek azokkal.”

Rendet, fegyelmet, tisztaságot, tisztességet várunk makrovilágunktól? Önmagunk mikrovilágában nekünk is meg kell teremtenünk! Legyen hát ez az úrvacsora egy nyitólépés e kötelesség felé. Itt és most fonjunk korbácsot az őszinteségből, a bűnbánathból, az evangélium sokszor szlogenként használt törvényeiből s lelkünk templomából úzzuk ki mindazt, ami istenfiúságunknak, emberi mivoltunknak megcsúfolója volt idáig.

Ebben az elhatározásban segítsen meg mindnyájunkat az Isten, akihez jertek és imádkozzunk... Ámen.

MÁTHÉ SÁNDOR

ISTEN KÉPMÁSA RAJTUNK

1Móz 1, 26-31

Azt hiszem fölösleges is emlegetnünk, újra elmondanunk azt, hogy a húsvét felé vezető úton járunk, mostmár második hete. A keresztény ember életében ez olyan időszak, amikor jobban elmélyül a vallásos érzés és az ember többször, gyakrabban tesz fel olyan kérdéseket, amelyek létét, Istenhez, embertársaihoz való viszonyát próbálják meghatározni, tisztázni.

Az embernek feltétlenül szüksége van arra, hogy ezeket a kérdéseket feltegye: Ki vagyok? Honnan jövök? Mi a célja emberi életemnek? Milyen a kapcsolatom Istennel, akit teremtőmnek mondok? Milyen a kapcsolatom Isten teremtett világával? És végül, de nem utolsósorban, milyen a kapcsolatom embertársaimmal, a mellettem élő emberekkel?

Én úgy gondolom, hogy ezeknek a kérdéseknek a megválaszolásában egyéneként más és más pontról indulnánk el és különböző feleleteket fogalmaznánk meg. Amit én el szeretnék mondani, az nem más, mint az én személyes válaszaim az engem ebben az időszakban foglalkoztató, az előbbieken már megfogalmazott kérdésekre.

Ebben a próbálkozásomban a teremtési történethez fordultam segítségért, amelyből egy részt az előbb felolvastam, de amely mindannyiunk előtt ismeretes.

A keresztény ember ma már eljutott oda, hogy nem érzi szükségét megmagyarázni ezt a történetet. Értelmetlen dolog volna azon vitatkozni, a leírtak hitelességéről egyáltalán gondolatokat cserélni. A teremtéstörténet lényegét én ebben fogalmaznám meg: bármilyen formában ment is az végbe, mindenképpen Isten alkotó, teremtő munkájának az eredménye. Lényeges hozzátennünk azt, hogy a teremtés úgy ahogy itt leírja a Biblia, a hatodik nap befejeztével nem ért véget. Isten teremtő, alkotó ereje azóta is jelen van a világban.

A teremtéstörténetből magasan a többi fölé emelkedik az a mozzanat, amelyet felolvastam: Isten embert teremt a már előzőleg megalkotott világba. Ami engem megragad ebből a teremtéstörténetből, az tulajdonképpen az, amikor Isten kijelenti, hogy „teremtsünk embert a magunk képmására, hozzánk hasonlónak.”

Elgondolkozom testvéreim, hogy micsoda kiváltságos helyzet ez, hiszen az ember mellett annyi más teremtmény él ezen a földön. De pontosan azért, mert mi emberek vagyunk, ahogy Káténk megfogalmazza, Isten legnemesebb teremtményei ezen a földön, ez nemcsak kiváltság, hanem annál inkább felelősség, pontosan azért, mert Isten a maga képmására, hasonlóságára teremtett minket. Balgaság volna arra gondolni, hogy fizikai megjelenésünkben hasonlítanánk Istenre, hiszen éppen az Írások tanítják,